

Jak krakowianie widzą przyszłość Białych Mórz?

2022-11-25

Za nami seria spotkań informacyjnych, warsztatów z udziałem ekspertów, dyżurów telefonicznych i spacerów badawczych z mieszkańcami, którzy wypracowywali, jak ma wyglądać blisko 35-hektarowy przemysłowy teren między ulicami Totus Tuus, Herberta, Podmokłą a rzeką Wilgą. Wskazali, że Białe Morza mają być miejscem ciszy i spokoju, odpoczynku w zieleni, przestrzenią o dużych walorach przyrodniczych.

Podczas konsultacji społecznych wypełniono 1279 ankiet online. Większość nadesłali mieszkańcy sąsiadujących z Białymi Morzami dzielnic: Podgórze Duchackiego, Łagiewnik-Borku Fałęckiego i Swoszowic.

Więcej informacji [\[PDF\]](#).

Spacery, ławki, przyroda

Mieszkańcy biorący udział w konsultacjach wskazali, że chcieliby spacerować i obserwować przyrodę, a także jeździć na rowerze i odpoczywać podczas pikników.

Krakowianie zaproponowali również małą architekturę – huśtawki, ławki, leżaki czy hamaki, zwrócili też uwagę na aspekty ekologiczne, takie, jak: łąka kwietna, ogród społeczny – uprawy, ogród dla owadów oraz sportowe, np. siłownia na świeżym powietrzu, strefa street workout, boisko, bulodrom, ścieżki biegowe i do jazdy na rolkach, ścieżki rowerowe.

Główne wyzwania, nad którymi należałoby się skupić w pierwszej kolejności, to: uporządkowanie terenu, montaż ławek i koszy na śmieci, poprawa dostępności, budowa ścieżek i zadbanie o stan istniejącej zieleni.

Spotkania, warsztaty, spacerowanie badawcze

Celem konsultacji było zebranie jak największej liczby postulatów, tak, aby park służył jak najszerzej grupie osób. Prace są realizowane w oparciu o dane i obowiązujący stan prawny, z uwzględnieniem uwarunkowania tego terenu. Finalnym efektem ma być ustalenie priorytetów, by rozwinąć ten park możliwie w jak najszybszym czasie.

W czasie pierwszego spotkania, 5 września, mieszkańcy dyskutowali na temat zagospodarowania zielonego terenu między ulicami Totus Tuus, Herberta, Podmokłą a rzeką Wilgą. Poznali historię Białych Mórz, uwarunkowań środowiskowych i prawnych. Omówiono potencjał i możliwości zagospodarowania terenu oraz wysłuchano pierwszych oczekiwań, pomysłów, rekomendacji i wątpliwości.

Eksperci: prof. dr hab. inż. Marek Cała z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Iwona Kluza-Wąsik i dr inż. Przemysław Szwątko z Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie oraz dr hab. inż. arch. Alina Drapella-Hermansdorfer z Wydziału Architektury Politechniki Wrocławskiej

zaprezentowali historię Białych Mórz oraz stan aktualny i inspiracje do przekształcenia tego miejsca w przyszłości.

Zapis transmisji pierwszego spotkania konsultacyjnego można obejrzeć na [profilu Miejskiego Centrum Dialogu na Facebooku](#).

W kolejnych tygodniach odbyły się trzy spacerowe badania terenowe Białych Mórz, trzy spotkania warsztatowe dla mieszkańców, seniorów i młodzieży, cztery dyżury telefoniczne oraz spotkanie podsumowujące proces konsultacji.

Przypomnijmy, że w lipcu prezydent Jacek Majchrowski zdecydował, by opracować nową koncepcję tego otwartego terenu jako miejsca zielonego z obszarami rekreacji, ścieżkami do biegania, dla rolkarzy, z elementami parkowymi. Głównym celem miasta jest, by obszar ten był dostępny dla większej liczby krakowian.

Wielka przestrzeń spacerowa

Zgodnie z zapisami planu miejscowego z 2012 r., Białe Morza to ogólnodostępny, otwarty teren zielony z elementami parku i infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Co ważne, tereny Białych Mórz są dostępne dla mieszkańców. Warto przejść się w wolnej chwili na spacer po dzikiej łące i przyjrzeć się z bliska, jak przyroda zmieniała to miejsce w ciągu ostatnich lat. Dojście jest możliwe od strony ulicy Totus Tuus (prowadzącej do sanktuarium św. Jana Pawła II).

W jego sąsiedztwie, za oddzielającą ul. Podmokłą, znajdują się tzw. małe Białe Morza – działka z dziką zieloną roślinnością, o powierzchni ok. 18 hektarów. Dokumenty planistyczne określają, że ten teren ma być przeznaczony pod zieleń izolacyjną i urządzoną. – Chcemy, by te tereny zachowały swój naturalny charakter – zapowiadał w lipcu wiceprezydent Andrzej Kulig. W tym miejscu znajduje się psi wybieg, z którego korzystają okoliczni mieszkańcy wyprowadzając swoje czworonogi.

Zmiana koncepcji zagospodarowania

Przypomnijmy, że jednym z pomysłów na zagospodarowanie części tego terenu była budowa pola golfowego. Reszta tej działki miała służyć jako przestrzeń o charakterze rekreacyjno-sportowym, dostępna dla mieszkańców.

Po przeprowadzeniu w 2015 r. procedury przetargowej Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie zawarł umowę dzierżawy tego terenu na okres 30 lat z Golf&Spa Resort sp. z o.o. Na

**Magiczny
Kraków**

mocy tej umowy miały powstać pole golfowe i kompleks sportowo-rekreacyjny dla mieszkańców. Dzierżawca regularnie opłacał czynsz, jednak z uwagi na niewywiązywanie się z zapisów umowy – a dokładnie naruszenie harmonogramu prac przewidzianych do wykonania i nieusunięcie tych naruszeń, pomimo wystosowanego wezwania – umowa została rozwiązana 24 listopada 2020 r. Dzierżawca jednak nie zdecydował się na przekazanie terenu, w związku z czym ZIS skierował sprawę do sądu. Postępowanie komornicze i przejęcie przez miasto tego terenu nastąpiło pod koniec 2021 r.